

ĐỜI SỐNG – TƯ LIỆU KHOA HỌC

Hội thảo: Xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế

Ngày 1/4/2008, tại Hà Nội, Ban Tuyên giáo Trung ương đã tổ chức cuộc hội thảo với chủ đề *Xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế*. Tham dự Hội thảo có đông đảo các nhà khoa học, các nhà lãnh đạo và quản lý đại diện các bộ, ngành, các ban của Đảng. TS. Bùi Sĩ Tiểu, Phó Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, chủ trì Hội thảo.

Tại Hội thảo, các đại biểu đã tập trung thảo luận và đóng góp ý kiến về 6 nội dung cơ bản: Tiêu chí chính để phân định và nhận dạng trí thức; Vai trò của trí thức Việt Nam trong thời kỳ CNH, HĐH đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế; Thực trạng đội ngũ trí thức và đánh giá những đóng góp của đội ngũ trí thức Việt Nam trong thời kỳ đổi mới, những ưu và nhược điểm chính của đội ngũ trí thức Việt Nam hiện nay; Những nét chính cần được đề cập trong mục tiêu, quan điểm của Đảng với việc xây dựng đội ngũ trí thức; Những giải pháp chính để xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế.

Có nhiều ý kiến trực tiếp trao đổi, tham luận tại Hội thảo và nhiều ý kiến khác được gửi bằng văn bản tới ban tổ chức Hội thảo, trong đó có những ý kiến đặc biệt quan tâm đến việc cần phải trả lời cho các câu hỏi: Thế nào là trí thức? trí thức là ai? Trong bối cảnh hiện nay, trí thức hội tụ những điều kiện gì?.. Hầu hết đều bày tỏ quan tâm nhiều đến

các tiêu chí xác định trí thức, từ đó, mới có thể xác định rõ vai trò, vị trí và trách nhiệm của trí thức trong bối cảnh mới, phát huy được tiềm năng và thế mạnh của lực lượng này vào công cuộc đổi mới đất nước và hội nhập kinh tế quốc tế giai đoạn hiện nay.

Theo các đại biểu, để xây dựng và phát huy hết tiềm năng của đội ngũ trí thức nhằm phục vụ tốt yêu cầu đề ra thì việc tập hợp các trí thức phải luôn được coi là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Đảng và Chính phủ; các trí thức phải được tạo môi trường làm việc thuận lợi nhất; được đãi ngộ thỏa đáng cả về vật chất và tinh thần.

MINH XUÂN

Diễn đàn Quốc tế về chuyển đổi kinh tế năm 2008

Trong hai ngày 2-3/4/2008, tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Quản lý kinh tế Trung ương (CIEM) phối hợp với Tổ chức Hợp tác kỹ thuật Đức (GTZ) và Viện Cải cách và phát triển Trung Quốc (CIRD) tổ chức Diễn đàn Quốc tế về chuyển đổi kinh tế năm 2008 với chủ đề *Cải cách hành chính và phát triển bền vững*. Tham dự Diễn đàn có Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Cao Viết Sinh; Đại sứ CHLB Đức tại Việt Nam Rolf Peter Gottried Schulze, cùng đại diện lãnh đạo các Bộ, ngành, đông đảo các chuyên gia, các nhà kinh tế đến từ Việt Nam, Đức, Uzbekistan, Lào, Mông Cổ và các tổ chức quốc tế UNDP, JICA, DANIDA... Diễn đàn là nơi gặp gỡ các chuyên gia của các nước có nền kinh tế chuyển đổi, đồng thời là nơi đối thoại,

chia sẻ kinh nghiệm, trao đổi về những vấn đề cấp bách trong lĩnh vực chính sách kinh tế-xã hội và quá trình cải cách kinh tế trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế.

Tại Diễn đàn, các đại biểu đã tập trung thảo luận và trao đổi về 4 chủ đề chính, là *Tăng trưởng và phát triển bền vững trong bối cảnh chuyển đổi kinh tế: những cải cách gần đây, thách thức và triển vọng cho các nền kinh tế chuyển đổi; Cải cách thể chế và phát triển bền vững; Cải cách hành chính và cải thiện môi trường kinh doanh và Vai trò mới của nhà nước trong cung cấp dịch vụ công.*

Các nhà kinh tế đã nhìn nhận và đánh giá những kết quả, những hạn chế của các nền kinh tế chuyển đổi; phân tích làm rõ những thách thức và cơ hội, đồng thời chia sẻ kinh nghiệm với nhau về những giải pháp chính sách trong thực tế, đặc biệt nhấn mạnh đến vấn đề cải cách (cải cách thể chế, cải cách hành chính, cải cách hệ thống tài chính đối với các nước có nền kinh tế chuyển đổi hiện nay).

GS., TS. Chi Fulin, Viện trưởng CIRD cho hay Trung Quốc đang phải đối mặt với nhiều mâu thuẫn lớn giữa tiềm năng tăng trưởng kinh tế nhanh và thiếu hụt hệ thống và các cơ chế cho tăng trưởng. Vì vậy, Trung Quốc xem cải cách hệ thống hành chính là chìa khóa của cải cách toàn diện để đáp ứng yêu cầu của chuyển đổi kinh tế. Cải cách hành chính không chỉ tiến tới thành lập cơ quan siêu bộ, mà quan trọng nhất là tách cơ quan điều hành và giám sát để hình thành cơ cấu quyền lực và cơ chế thực hiện quyền lực kiểm tra lẫn nhau một cách hiệu quả và điều phối trong cơ

quan hoạch định, cơ quan thi hành và cơ quan giám sát.

TS. Ulrike Maenner, Giám đốc kỹ thuật Chương trình cải cách kinh tế vĩ mô của GTZ tại Việt Nam, cho rằng Việt Nam và một số nước châu Á được coi là một câu chuyện thành công về giảm nghèo nhờ tăng trưởng, nhưng cũng khuyến cáo các quốc gia này cần chú ý đến sự liên hệ giữa tăng trưởng, bất bình đẳng và giảm nghèo. Chính phủ cần xây dựng các chiến lược hỗ trợ một số ngành và vùng nhất định. Nếu không sẽ kéo theo các hệ lụy như thất nghiệp nhiều hơn, bất bình đẳng tăng, di dân đến thành thị gia tăng. Ông chia sẻ một số bài học kinh nghiệm về tăng trưởng vì người nghèo, trong đó chú trọng vào ổn định kinh tế vĩ mô, mở cửa kinh tế gắn với tự do hóa ngoại thương và áp dụng công nghệ nông nghiệp để tăng năng suất. Ngoài ra TS. Maenner còn trao đổi ý kiến về vấn đề lạm phát và giải pháp cho Việt Nam.

TS. Võ Trí Thành, Trưởng Ban Nghiên cứu Chính sách Hội nhập kinh tế thuộc CIEM, đã phân tích những cái “được nhất” của sự hội nhập và cũng chỉ rõ những “khoảng trống” đang dần lộ diện trong nền kinh tế Việt Nam. Đặc biệt là đề cập đến một số vấn đề gắn với sự tăng trưởng kinh tế, TS. Thành khuyến cáo Việt Nam cần và phải nhìn nhận đúng hơn về tăng trưởng kinh tế.

Kết thúc Diễn đàn, các đại biểu nhất trí cho rằng cần phải tiếp tục củng cố và xây dựng một mạng lưới nghiên cứu trong khu vực, ngày càng đóng góp hơn nữa cho việc nghiên cứu và hoạch định chính sách cho các nước chuyển đổi trong thời gian tới

HỒNG DIỄN

Hội thảo khoa học “Đào tạo báo chí đáp ứng yêu cầu xã hội”

Ngày 22 tháng 4 năm 2008, tại Hà Nội, Khoa Báo chí (Học viện Báo chí và Tuyên truyền) đã chủ trì tổ chức Hội thảo khoa học với chủ đề “Đào tạo báo chí đáp ứng yêu cầu xã hội”. Hội thảo được tổ chức nhằm mục đích đánh giá thực trạng chất lượng đào tạo báo chí hiện nay, trên cơ sở đó tìm ra những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo báo chí đáp ứng nhu cầu xã hội trong xu thế toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế hiện nay của đất nước.

Các đại biểu nhất trí với ý kiến cho rằng, *đào tạo báo chí là một trong những việc khó khăn, phức tạp. Đó là quá trình đào tạo ra những người vừa có trình độ chuyên môn, vừa có lòng trung thành với Đảng, với chế độ, với Tổ quốc; vừa có phẩm chất chính trị-ngề nghiệp vừa hồng vừa chuyên. Đó là quá trình đào tạo những người vừa có phẩm chất người thầy, vừa có phẩm chất người thợ vừa biết thiết kế vừa biết thi công, vừa có ý tưởng vừa có năng lực tổ chức và thực hiện ý tưởng...* Trước yêu cầu mới của thực tiễn phát triển hệ thống truyền thông-báo chí đáp ứng nhu cầu phát triển đất nước thời kỳ hội nhập hoàn toàn vào WTO hiện nay của đất nước, một sự thống nhất nhận thức chung, những giải pháp hiệu quả hỗ trợ việc tiếp tục đổi mới đào tạo báo chí hướng tới đáp ứng tốt hơn nhu cầu xã hội là hết sức cần thiết trong giai đoạn hiện nay đối với công tác đào tạo báo chí.

Ban tổ chức nhận được hơn 30 bản tham luận tập trung vào hai nội dung:

- *Thứ nhất, Báo chí: những vấn đề chung phân tích và làm rõ những yêu cầu, kỹ năng cơ bản đối với nhà báo nói riêng, hoạt động báo chí nói chung trong giai đoạn hiện nay.*

- *Thứ hai là vấn đề đào tạo báo chí được nhìn nhận từ sự đánh giá của các giảng viên, nhà nghiên cứu trong các trường đào tạo, viện nghiên cứu; và sự đánh giá của những nhà báo, những người quản lý cơ quan báo chí hiện nay.*

Các đại biểu đặc biệt chú ý và đồng tình với ý kiến tham luận “Về định hướng công tác đào tạo báo chí trong thời kỳ đổi mới, hội nhập quốc tế” của GS., TS. Dương Xuân Ngọc, Phó Giám đốc Học viện Báo chí và Tuyên truyền, nêu lên một số định hướng đổi mới công tác đào tạo báo chí trước yêu cầu mới, như: thứ nhất, quán triệt sâu sắc Nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 Ban chấp hành Trung ương khoá X về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí, trực tiếp là công tác đào tạo báo chí; thứ hai, đổi mới chương trình, giáo trình, phương pháp dạy và học theo hướng thiết thực, hiện đại, hội nhập; thứ ba, công tác đào tạo báo chí phải trên cơ sở bảo đảm sự thống nhất hữu cơ giữa nhà trường (cơ sở đào tạo), viện nghiên cứu báo chí và cơ sở sản xuất báo chí (cơ sở đài, báo); thứ tư, cần xã hội hoá công tác đào tạo báo chí; thứ năm gắn công tác đào tạo với công tác đào tạo lại và bồi dưỡng các nhà báo.

Các đại biểu tham dự Hội thảo cùng cho rằng, cần nhận thức lại công tác đào tạo các nhà báo phải vừa thiết thực, vừa hiện đại phù hợp với yêu cầu mới của thời kỳ hội nhập. Bên cạnh việc xác định rõ định hướng trong đổi mới đào tạo, thì *chương trình và giáo trình giảng dạy; tuyển sinh đầu vào; đội ngũ giảng viên; việc học nghề, giảng dạy và đánh giá sinh viên; cơ sở vật chất-kỹ thuật và quản lý đào tạo* cần được quan tâm hơn nữa.

VÂN HÀ

Hội thảo khoa học: Danh nhân văn hóa
Nguyễn Đình Thi

Ngày 22/4/2008, tại Hà Nội, Hội Nhà văn Việt Nam, Khoa Lý luận sáng tác phê bình (Đại học Văn hóa) cùng phối hợp với Công ty cổ phần truyền thông Nguyễn Đình Thi tổ chức buổi hội thảo khoa học với chủ đề "Danh nhân văn hóa Nguyễn Đình Thi". Hội thảo được tổ chức nhân kỷ niệm 5 năm ngày mất của nhà văn Nguyễn Đình Thi.

Nguyễn Đình Thi thuộc kiểu nghệ sĩ đa tài, ông vừa là nhạc sĩ với những ca khúc bất hủ vừa là nhà văn với những sáng tác trải ra trên các lĩnh vực: thơ, văn xuôi, kịch, tiểu luận phê bình... Song thơ là cái mà ông thiết tha nhất, dụng công nhiều nhất trong việc tìm tòi đổi mới. Con người và cuộc đời Nguyễn Đình Thi là sự tập hợp, vừa mang tính thống nhất lại vừa mâu thuẫn của nhiều tư cách, nhiều con người: nhà cách mạng, người trí thức nhập cuộc và nhà tư tưởng nặng suy tư, người nghệ sĩ đa tài, nhà quản lý lãnh đạo văn nghệ và người cầm bút khát khao tự do sáng tạo... Những nhân cách ấy trong Nguyễn Đình Thi nhiều khi hỗ trợ, bổ sung cho nhau, nhưng cũng không ít khi chi phối, ràng buộc, kiềm chế lẫn nhau, thậm chí xung đột với nhau, tạo ra một tình thế mang tính bi kịch.

Các tham luận gửi đến Hội thảo như: "Dấu hiệu xung đột trường phái trong cuộc tranh luận về thơ Nguyễn Đình Thi (Việt Bắc, 1945)" của Lại Nguyên Ân; "Nhìn lại một hiện tượng tài năng lớn" của Hồng Đăng; "Nguyễn Đình Thi nghĩ về lao động viết văn" của Văn Giá; "Nguyễn Đình Thi bước chân khổng lồ chậm dần đều" của Nguyễn Hoàng Đức; "Nguyễn Đình Thi – người lữ hành bên bờ mở lối trên hành trình nghệ thuật" của Nguyễn Văn Long... "Đổi mới theo hướng hiện đại của thơ Nguyễn Đình Thi thời kỳ đầu kháng

chiến" của Trần Thị Tuyết Hạnh; "Cuộc tranh chấp giữa con người nghệ sĩ và con người của đoàn thể trong thơ Nguyễn Đình Thi" của Hoàng Hưng;... "Nguyễn Đình Thi sao ông không tới đỉnh cao" của Trịnh Đình Khôi; "Nguyễn Đình Thi – nhìn lại từ hôm nay" của Đoàn Trọng Huy... làm sáng tỏ một số mốc thay đổi, phát triển trong sự nghiệp của Nguyễn Đình Thi trên các mặt: người có *tầm lãnh đạo* ở cấp cao nhất; người đã tham gia xây dựng nhiều quyết sách lớn cho đường lối văn nghệ trong thời kỳ đầu của cách mạng và kháng chiến; là người góp phần thực hiện và đưa *Đề cương văn hoá* của Đảng thành hiện thực, đưa ý tưởng của *Chủ nghĩa Marx và vấn đề văn hoá Việt Nam* của Lãnh tụ Trường Chinh thành tư tưởng chỉ đạo văn hoá - văn nghệ kháng chiến; là người nêu vấn đề *xây dựng con người* sớm nhất (1946) – con người mới của thời đại – nhân vật trung tâm của văn nghệ cách mạng...

Các đại biểu cùng thống nhất ý kiến cho rằng, Nguyễn Đình Thi là một trong số nhà văn – nghệ sĩ hàng đầu có đóng góp quan trọng trong sự nghiệp sáng tác bản thân, với một khối lượng đáng kể và có hiệu quả nghệ thuật cao. Ông đã có tác động lớn lao, quan trọng vào nền văn nghệ. Ông còn đóng vai trò người cách tân văn nghệ theo hướng tiên tiến, hiện đại, giàu bản sắc dân tộc, là một tấm gương cần cù, nhẫn nại, quả cảm tiêu biểu trong lao động nghệ thuật. Nói một cách giản dị hơn, Nguyễn Đình Thi là một đại diện điển hình, một hình ảnh tiêu biểu cho chân dung tuyệt đẹp văn nghệ sĩ Việt Nam.

P.V